

DURKÓ MÁTYÁS KONFERENCIA

DEBRECENI EGYETEM

Tudományos Konferencia és Szakmai Találkozó
Durkó Mátyás emlékére

ABSZTRAKTKÖTET

KÖZÖSSÉGEK A MŰVELŐDÉS ÉS KÉPZÉS VILÁGÁBAN

Debreceni Egyetem, 2018. június 28-29.

Közösségek a művelődés
és képzés világában

ABSZTRAKTKÖTET

Tudományos Konferencia és Szakmai Találkozó
Durkó Mátyás emlékére

Debrecen

2018

Juhász Erika Ph.D.
szerk.

Honlap: durkokonferencia.hu

ABSZTRAKTOK

ISBN 978-615-80226-5-1

Pósze Andrea

AZ UKRÁN NYELV ELSAJÁTÍTÁSÁNAK PROBLÉMÁI KÁRPÁTALJAI MAGYAR ANYANYELVŰEK SZÁMÁRA

Minden nemzetnek legfőbb kincse a nyelve. Így vannak ezzel a Kárpátalján élő magyar nemzetiségűek is. Míg tanuljuk, ápoljuk anyanyelvünket, párhuzamban tudnunk kell (kéne) az államnyelvet is – az ukrán oktatási törvények szerint – anyanyelvi szinten. Az ukrán alkotmány 10. cikkelye szerint "Ukrajnában az államnyelv az ukrán". Nyelvtörvénye szerint az oktatás és nevelés nyelve kapcsán kimondja azt is, hogy "Ukrajna állampolgárainak elidegeníthetetlen joga, hogy a gyermekek taníttatásának nyelvét szabadon válasszák meg" (2, 25. cikkely). Sok szülő élve a lehetőséggel, hogy gyermeke anyanyelvén tanulhat, még ha az érettségi vizsgáknál ugyanazok a feltételek, mint az ukrán anyanyelvű tanulóknál, magyar osztályba íratta gyermekét. 2017-ben azonban Ukrajna egy olyan lépést tett a nemzeti kisebbségi oktatás ügyében, amivel megnehezítette sok magyar szülő, tanuló helyzetét. Ugyanis a 7. cikkely kimondja, hogy "Ukrajnában az oktatás nyelve az ukrán, a kisebbségek anyanyelvű oktatása csak az első négy osztályban engedélyezett, az ötödik osztálytól pedig a tantárgyak oktatásának többsége ukrán nyelven történik". Tehát nem az oktatás módszerén változtatnak, hanem ukránosítanak. Ahhoz, hogy egy kárpátaljai magyar anyanyelvű gyermek vagy fiatal megtanulja az ukrán nyelvet, egy megfelelő oktatástervezésre lenne szükség. Több osztályban tapasztalható, hogy a tanuló még anyanyelvén nem sajátította el az adott témát nyelvtanból, ukrán nyelvből már tudnia kéne. Még szomorúbb, hogy az ukrán szakos tanárok nem ismerik a magyar nyelvet, sok esetben ukrán ajkúak, így nem tudják lefordítani a szükséges nyelvtani fogalmakat. 2017 szeptemberétől a nemzeti kisebbségi osztályokban egy próba (experimentációs) tantervet indítottak el. Heti 5 órában tanulják az ukrán nyelvet az 5. osztályban, míg magyar nyelvből heti 2 van. Vagyis a tanulók anyanyelvükön még nem tanulták részletesen az adott nyelvtani témakört, ukránul azt már kitűnően tudniuk kellene. Nagy szükség lenne ukrán szakos tanárok magyar nyelvű képzésére. A megfelelő oktatástervezés megoldaná az ukrán nyelv elsajátításának problémáját Kárpátalján és a nemzeti kisebbségek körében Ukrajnában.

Kulcsszavak: anyanyelv, nemzeti kisebbség, oktatástervezés, oktatás

A szerző elérhetősége: poszeandrea@kmf.uz.ua

*Közösségek a művelődés és képzés világában
Durkó Mátyás Konferencia*

Debreceni Egyetem

2018. június 28-29.

A rendezvény szervezője:

Debreceni Egyetem BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet

A rendezvény társszervezői:

NMI Művelődési Intézet NKft.

KultúrÁsz Közhasznú Egyesület

Magyar Tudományos Akadémia
Pedagógiai Tudományos Bizottság Andragógiai Albizottsága

Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottságának Nevelés-,
Művelődéstudományi és Pszichológiai Albizottsága
Művelődéstudományi és Andragógiai Szakbizottság

Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program

Támogatta:

Művelődő Közösségek az Alföldön
EFOP-3.7.3-16-2017-00149
(Az NMI Művelődési Intézet NKft. projektje.)

DEBRECENI
EGYETEM

NEEDU

Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet

NMI
Művelődési
Intézet

